

EDITORIAL

Entorn de dos documents

En aquesta edició de « la humanitat » publiquem dos documents altament significatius: una lletra del President Irla al Secretari General del nostre Partit, Josep Tarradellas, als senyors Soliva, Cabra i Layret, representants del P.S.U.C., d'una fracció de la C. N. T. d'Estat Català a una reunió convocada per al dia 10 d'octubre en la qual s'havia de tractar del problema de « la unitat ».

Aquests dos documents, per bé que difereixin pel fet d'anar adreçats a destinataris ben diferents, poden servir i son altament instructius de cara a un examen de la situació actual de la nostra política. En ambdós hi bateja el mateix esperit patriòtic, en ambdós hi veiem la preocupació que aquesta hora imposa, tot el que podem aprofitar-ne i tot el que podem perdre'n. En definitiva, és de nosaltres mateixos que depèn l'èxit de l'empresa i segons quina sigui la nostra actuació, ens apuntarem l'èxit o bé el fracàs.

Avui els catalans no podem recloure'ns en nosaltres mateixos. El conjunt de la política republicana ens interessa fortament i hem de desitjar que es desenvolupi amb el sentit de responsabilitat que, sovint, hem definit des d'aquest mateix lloc. S'ha dit i repetit mantes vegades que calia presentar un front sòlidament establert, actuar amb tacte i discreció, deixar de banda la irresponsabilitat i la eridoria. Però encara és l'hora que hàgim arribat a assolir-ho. Pensant en totes aquestes realitats, setmanes enrera el nostre Partit ofería una solució al President de la República. Per raons que respectem, però que no compartim, aquella proposta fou rebutjada. Lluny de situar el problema, davant el President de la República, en el pla enlairat que li corresponia, es preferí que continués en l'aiguabarriig i en el confusióisme, que les diferències s'ansessin enfondint, que tothom tirsés pel seu cantó, que ningú pogués posar-se d'acord sota l'advocació del sol element que està situat per damunt de les lluites partidistes. Avui, el President de Catalunya, en la seva lletra, senyala la persistència del mal i la urgència del remei. Catalunya marca novament una posició. Tot el conjunt de veus provinents de casa nostra i de l'exili han estat sintetitzats en la lletra del President. És, la seva, una veu patriòtica, essencialment catalana, plena de seny i de sentit comú, dues qualitats que hem trobat a faltar massa sovint en la política republicana en el decurs d'aquests darrers mesos. Es que finalment s'imposaran? Ho desitgem de tot cor. Com ho desitgem igualment per a la totalitat de forces polítiques catalanes.

Car bé cal que en parlem, ja que l'ocasió s'ho porta, d'aquest tema de les relacions dels partits catalans. La carta del nostre Secretari General no pot sorprendre. És fidel a una línia de conducta que ens imposarem des dels primers mesos de l'alliberament i que hem prosseguit malgrat i contra tot. És la mateixa que portà la constitució de Solidaritat Catalana i la que ha maldat per el suport incondicional als nostres organismes representatius i la que ha exigít l'acostament a les sofrances dels catalans de l'interior. Per creure que hi ha una realitat, que és Catalunya, i per haver-ne estat des de la seva fundació, l'interpret, l'Esquerre ha tingut una cura especial en simplificar la política catalana i fer-la tant eficient com fos possible. I a la dispersió, a la proliferació insospitada de grups i tendències, hi ha oposat la seva ferma i ferrenya unitat. Maldem per veure tots els Catalans units, però no ens prestem als intents que a la bestreta, estan condemnats al fracàs. Molt més si, com en aquest cas, es dibuixa una certa manobra o almenys es comença una tasca líquidant tot el que, perfecte o imperfecte, s'havia fet en el camí de la unitat i es vol suplir-ho per quelcom de nou que no sabem el resultat que pot donar. L'únic que sabem és que, de bon començament, ja no pot comptar-se amb la col·laboració de bon nombre de forces polítiques catalanes. I que d'un simple projecte de manifest contra uns capítoladors hipòcrits ens n'anem no res menys que a constituir tot un organisme i a desfer tots els anteriors. (Passa a la segona plana)

LES COSES al seu lloc

E. R. de C. i el problema de la unitat

Ens plau inserir la resposta que el Secretari General d'E. R. de C. senyor Josep Tarradellas ha adreçat als Srs. Cabra, Lairé i Soliva, amb motiu de la convocatori a una reunió darrerament celebrada a Tolosa.

Benvolguts compatriotes:

Em plau acuser-vos rebut de la vostra lletra datada a Tolosa el 22 de setembre, així com també de l'escrit adjunt, als quals contasta com a Secretari General d'Esquerre Republicana de Catalunya a qui va adreçat.

Per tal de situar la nostra posició amb la claredat amb què sempre el nostre Partit ho ha fet i també perquè el nostre Partit conegui les raons en què recolza la nostra actitud, em permetria, encara que breument, recordar-vos els antecedents d'aquesta, com també de quina manera Esquerre Republicana veu i voldria que fos realitzada la unitat dels catalans.

A començaments del mes d'agost proposat, el Partit Socialista Unificat de Catalunya invità altres Partits polítics i sectors sindicals catalans a assistir a una reunió, amb l'objecte d'arribar a un acord entre les forces convocades. El projecte de la reunió, més encara que un desig general d'unitat responia a una intenció més concreta i fonamentant-ho en la necessitat d'oposar-se al que s'anomenava una política de claudicació, el que principalment es perseguia era llençar conjuntament un manifest segons les línies generals esbossades pel partit convocant. Malgrat creure des de l'inici que la intenció era més política que realment unitària, Esquerre Republicana de Catalunya, l'execució de la qual en pro de la unitat catalana cap altre partit no supera, assistí a les primeres reunions i des del començament va exposar amb lleialtat el seu criteri que la unitat, per a ésser-ho realment, ha de fonamentar-se en una base de mútua comprensió i respecte i, per arribar-hi, més que desfer allò ja fet i crear instruments nous, era millor valer-se de Solidaritat Catalana, organisme ja existent i que constituïa un ampli agrupament de diversos matissos ideològics catalans, des de la dreta a l'esquerre, incorporant-hi, naturalment, aquells partits i forces que no en formaven part.

Es celebraren diverses reunions en les quals, en mig de llargues discussions, s'anà accentuant el projecte polític perseguït, però, com veníem que aquell camí no era ni podia ésser el de la unitat, el

que s'otorgava, com a Secretari General d'Esquerre Republicana de Catalunya va adreçar, el dia 5 de setembre, una lletra al Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya, com a partit convocant, comunicant-li que el nostre desitjà d'assistir a les reunions ja que mentre s'era cridant amb l'objecte de fer front a l'anomenada política claudicant, no podíem admetre que coincidís amb una campanya contra el nostre Partit i referivem el criteri « que si tots estem convençuts de la ineludible necessitat de fer una acció de conjunt, el que cal primer que tot és que ni privadament ni públicament es llençin atacs ni es tergiversi la veritat ». Li manifestava, al mateix temps, la simplicitat amb què veuríem tot proposat d'unitat, l'afegia que no mancaria el nostre concurs si realment aquella es demostrava un camí pràctic per tal d'arribar-hi. Per això, com que les raons que donava en aquella lletra, no contestada, seguïen persistint, no hi ha, doncs, motius per a canviar de determinació. Per tant, Esquerre Republicana de Catalunya no assistirà a la reunió convocada per al dia 10 d'octubre.

Es pel sincer desig d'unitat, doncs, que sentí i ha propagat sempre el nostre Partit, que crec necessari afegir-hi les raons per les quals no creim convenient sumar-nos a una actuació que, per la seva finalitat política, més que facilitar la unitat, la dificulta. Aquestes raons són les següents:

1) — El fet que després de les reunions celebrades als Partits i tendències que semblen haver arribat a un acord de principi, són tan sols el Partit Socialista Unificat de Catalunya, l'Esquerre Republicana de Catalunya, un sector de la Unió General de Treballadors i un grup de la Confederació Nacional del Treball, fa que tot i no dubtant de la lleialtat de llurs propòsits, no creiem que puguin realitzar l'amplic unitat catalana. Hi manquen, a més del nostre Partit, Acció Catalana, Unió Democràtica de Catalunya, els republicans de Lliga Catalana, el Front de la Llibertat, sectors socialistes, la Unió de Rabassaires, la Confederació Nacional del Treball i altres grups

EL GOVERN DE CATALUNYA S'HA RECONIAT

Important comunicació del President IRLA

REFERENCIA del Consell de la Generalitat

A la Presidència de la Generalitat, s'ha facilitat la següent nota:

El Govern de Catalunya, en les reunions darrerament celebrades, examinà els problemes de l'actualitat política, sobretot els que fan referència a l'interior. Com atenció als consellers, el senyor President els féu conèixer la comunicació que personalment ha adreçat a S. E. el President de la República, expressant el desig de veure reforçades, per l'adhesió de tots, les institucions i la causa republicanes, de cara a la pròxima reunió de l'Assemblea de les Nacions Unides.

En expressar novament el Govern el seu reconeixement als catalans d'Amèrica per les aportacions en quantitats o gèneres que envien en concepte d'ajut als catalans més necessitats que resideixen a França, i amb objecte d'ordenar-ne i fer-ne més eficaç la distribució, acordà anar a la creació, sota el patrocini de la Generalitat, d'un organisme autònom que s'encarregués de rebre i distribuir, i al mateix temps procuri intensificar, les aportacions en les diverses formes possibles d'ajut.

El Govern constata amb satisfacció les diverses iniciatives que espontàniament sorgeixen i són testimonis de la continuïtat de la cultura catalana, i després d'estudiar-ne algunes i fetes les gestions pertinents, acordà donar-los el degut suport. En particular fou decidit reprendre la publicació de la « Revista de Catalunya » en forma que deixi assegurada la seva alta categoria intel·lectual, i prendre en consideració la suggerència de celebrar a París una exposició de llibres, revistes i periòdics publicats en català a l'exili i en la clandestinitat, com a manifestació revaloradora que és de la vitalitat de la llengua catalana.

El Govern examinà i resolgué nombrosos assumptes corrents i de tràmit que mostren la relació constant que manté amb l'opinió catalana.

París, 29 de setembre del 1946.

al President de la República Espanyola LA LLETRA DEL PRESIDENT

Excel·lentíssim Senyor,

Sempre m'ha semblat que era deure primordial de les institucions republicanes el manteniment d'un íntim contacte amb les organitzacions que representen les diverses tendències polítiques i classes socials de les quals es componen els nostres pobles, tant aquelles dels que sofreixen dins la Pàtria com les dels feturosos de retornar-hi bon punt seran restaurades la democràcia i la llibertat. Aquest criteri m'ha conduït a consultar novament en el transcurs de les setmanes darrerament nombrosos elements representatius de la vida catalana; i les entrevistes directes així com les comunicacions rebudes de l'interior en permeten de precisar encara més la síntesi de la voluntat de l'opinió catalana, i em crec en l'obligació de donar-ne coneixement a la V. E.

Catalunya, que segueix patint l'opressió de les deixalles del feixisme internacional que el règim del General Franco representa, havia tingut confiança que el fi victoriós de la guerra de les democràcies contra els règims totalitaris comportaria, amb el triomf de les Nacions Unides, la natural caiguda inevitable del règim esmentat. I sense comprendre com aquest pugui

encara subsistir, el poble català, fidel als principis de democràcia i llibertat, desitja i espera en la seva gran majoria el retorn a la República, per fidelitat a la seva consciència nacional i als seus ideals polítics. Tot mantenint-se fermament oposada i apartada del règim que agabella el poder a Espanya, Catalunya aprofita tota avinentesa per a fer clara manifestació de la seva fe catalana i republicana, i mai no regalarà el seu concurs i el seu esforç per enfortir la dictadura feixista i retornar als pobles hispànics la llibertat i normalitat democràtica. Dada, però, la força dels instruments de repressió que el règim manté, penja tenir dret que la simpatia desvelada per aqueixa causa de llibertat en l'esfera internacional, es tradueixi en mesures concretes i eficients, i que la resistència, que ella manté amb heroica resolució, es relacioni i compleixi amb l'ajut determinat dels pobles que guanyaren la guerra contra els amics i aliats del feixisme espanyol. Hi ha, demés, el parer que cal coordinar tots els nostres esforços per atènyer aquest fi. Es tan convincent com encoratjador el fet que tots aquells que em feren conèixer llurs punts de vista, coincidiren

a deplorar, considerant-los altament nocius, els antagonismes i les lluites que divideixen els republicans.

En posar en coneixement de la vostra Excel·lència aquest resum de l'opinió viva del poble català, he cregut que tenia el deure de dar-la també per meua, perquè la considero la més patriòtica i adient. En recolzar-la vull reiterar la nostra adhesió als principis i institucions republicanes, i la nostra lleialtat envers el règim que lluirem i democràticament assumirem els pobles hispànics. I per ço com correspon a la més alta magistratura de la República la missió de presidir i orientar les relacions de caràcter internacional, crec que és encara i oportú d'elevat a la V. E. l'expressió del desig que, per part de tots els republicans hispànics, s'envigoreixi llur força representativa, que cessin els atacs i les violències que enaspreixen els esperits i augmenten les divisions, fent-les i tot semblar més grans que no són realment, i que, per damunt de tot, davant la pròxima Assemblea General de les Nacions Unides; en la qual no podrà deixar de tractar-se del cas espanyol, i la causa de la República aparegui unida i enfortida, ferma en els seus principis, assenyada en la seva actuació, segura en la seva justícia, i compli ja amb el concurs incondicional de tots quants esperen, amb el pròxim restabliment de les institucions legítimes, de reintegrar els nostres pobles al concert de les nacions democràtiques.

En aquesta hora de tanta transcendència i refat que d'altres personalitats i organitzacions republicanes concordaran amb aquest esperit, m'és plaent, Senyor President, de reiterar-vos el testimoni de la meua més cordial adhesió i estima.

Signat, Josep IRLA.
París, 28 de setembre del 1946.

DARRERA HORA Miquel Santalo a França

Ha arribat a França, procedent de Mèxic, el nostre amic Miquel Santalo, del Comitè Executiu d'E. R. de C. i Ministre del Govern de la República. Saludem ben afectuosament a l'il·lustre amic, i estem segurs que la seva presència en terres franceses vindrà a reforçar l'acció del nostre Partit.

PRIMERA CONSTATACIÓ
Han fracassat, arreu, els anomenats partits « liberals », el radicalisme anglès, el belga, l'equivalent italià « Action ».

S'atribueix aquest fracàs a dues causes principals. A que el liberalisme és l'exponent d'una economia individualista, superada amb evidència per l'economia planificada. I a que aquell estudi, damunt d'una filosofia eminentment racionalista, no ha sabut donar a les masses, desenganyades per la guerra i pel miratge dels progrés tècnic, la fe exaltant d'un món més ric i més feliç.

SEGONA CONSTATACIÓ
El comunisme no és més — si ho havia estat mai — una ideologia « progressiva ». El dinamisme històric d'una política es posa en evidència només quan s'aplica a les classes socials que la recolzen. Frances Delais, un economista francès que tingué la seva fama per allà l'any 1930, escrigué un llibre curiósíssim, titulat « Les dèries de l'Europa ». En aquell estudi, Delais dividia el vell continent en dues seccions o zones, la zona A i la zona B. La primera, la zona A, era d'estructura industrial i estava constituïda per França, Anglaterra, Alemanya, Àustria, Nord d'Itàlia i Nord d'Espanya (concretament, Catalunya i Euzkadi). És a la Europa A que es produïen tots els moviments polítics i socials que envien el món cap a un demà lluminós. L'Europa B, integrada pels països balcànics i per l'anomenada Europa Oriental, estava constituïda per masses socialment analfabets. Aquesta Europa B era l'amortidor històric, el pes mort del vell continent que en frenava el seu ritme vital i la seva capacitat creadora.

Doncs bé, l'Europa B ha restat l'empenta del comunisme, mentre l'Europa A s'hi ha sotmes plenament. El comunisme era, fins ara, un fenomen rus. Ara és un fenomen búlgar, romanès, serbi i albanès.

He fet, de les eleccions franceses, un estudi estadístic colpidor. Des de 1945 a 1946 el comunisme francès ha guanyat 140.000 vots.

Però veiem en quins sectors han estat fets aquests guanyos. El partit de Thorez ha perdut, en aquest període de temps, 100.000 vots, a França i a la bel·lucosa. El partit de Thorez ha guanyat 240.000 vots en el rest del país, sobre tot en els dos sectors més endarrerits de França: Normandia i Bretanya.

El comunisme és més, en aquestes condicions, un moviment progressiu. El comunisme pot ésser i és, en realitat, un moviment que jugarà un paper importantíssim en l'evolució política de l'Europa.

Josep TARRADELLAS, Secretari General d'Esquerre Republicana de Catalunya.
París, 28 de setembre del 1946.

Carta de Nova-York

per Jaume MIRAVITLLES

En una lletra en què el Director de LA HUMANITAT, l'amic Emili Vigo, m'informa a col·laborar en el diari que dirigix amb tant encert, m'indica el seu interès en articles de tipus social. « Em plauria i convidaria, alhora » — diu — « que ens donessiu algun cosa que posés l'accent sobre l'evolució econòmica i social en aquests darrers anys. A França s'ha viscut una mica en clos tancat — i no parlo de Catalunya — i això és una causa que a vegades s'ignora cosa que caldria que la nostra gent conegués... »

Es a dir, a Europa la gent vol saber que passa a Amèrica i a Amèrica, « els d'Amèrica », no tenim més ulls i més orelles que per a veure i escoltar el que ve d'Europa.

Si la meua estada a Amèrica ha tingut un valor per a mi, amic Vigo, a tot el món, és perquè en el conveïcie que Europa és el laboratori — a voltes angoixat i saguinat, però sempre creixent — on fermenten les idees que ahir, avui i demà han d'orientar el món.

Es tant veritat aquesta meua asserció que el moviment polític, social, artístic i fins filosòfic d'Amèrica sembla aturat esperant que Europa es refaci i recomprengui la seva tragèdia i lluminosa línia.

Arà bé, de vegades, en efecte, cal una certa perspectiva de distància i de situació per a copiar el veritable sentit d'un esdeveniment històric. En aquestes condicions, és possible que la distància de l'Atlàntic i els elements de llure informació de què es disposa a Amèrica permetin certament a l'Amèrica, i a qui, en viure en el « Nou Món », participen directament, com a actors, en aquesta gegantesca elaboració.

Així és que, amic Vigo, si m'ho permeteu, intentaré explicar-vos, jo que visc als vostres antípodes, que és el que passa en el vostre veïnat.

PRIMERA CONSTATACIÓ
Han fracassat, arreu, els anomenats partits « liberals », el radicalisme anglès, el belga, l'equivalent italià « Action ».

S'atribueix aquest fracàs a dues causes principals. A que el liberalisme és l'exponent d'una economia individualista, superada amb evidència per l'economia planificada. I a que aquell estudi, damunt d'una filosofia eminentment racionalista, no ha sabut donar a les masses, desenganyades per la guerra i pel miratge dels progrés tècnic, la fe exaltant d'un món més ric i més feliç.

SEGONA CONSTATACIÓ
El comunisme no és més — si ho havia estat mai — una ideologia « progressiva ». El dinamisme històric d'una política es posa en evidència només quan s'aplica a les classes socials que la recolzen. Frances Delais, un economista francès que tingué la seva fama per allà l'any 1930, escrigué un llibre curiósíssim, titulat « Les dèries de l'Europa ». En aquell estudi, Delais dividia el vell continent en dues seccions o zones, la zona A i la zona B. La primera, la zona A, era d'estructura industrial i estava constituïda per França, Anglaterra, Alemanya, Àustria, Nord d'Itàlia i Nord d'Espanya (concretament, Catalunya i Euzkadi). És a la Europa A que es produïen tots els moviments polítics i socials que envien el món cap a un demà lluminós. L'Europa B, integrada pels països balcànics i per l'anomenada Europa Oriental, estava constituïda per masses socialment analfabets. Aquesta Europa B era l'amortidor històric, el pes mort del vell continent que en frenava el seu ritme vital i la seva capacitat creadora.

Doncs bé, l'Europa B ha restat l'empenta del comunisme, mentre l'Europa A s'hi ha sotmes plenament. El comunisme era, fins ara, un fenomen rus. Ara és un fenomen búlgar, romanès, serbi i albanès.

TERCERA CONSTATACIÓ
L'aparcio i el triomf, en la Europa A, d'un tipus de claudicació que ningú no havia previst: el socialisme cristià. L'amic Vigo em guardarà de mentir si declaro que jo soc dels pocs que ho heu vist. En una sèrie d'articles que vaig escriure l'any passat per a « LA HUMANITAT » i que ha estat impossible publicar per la seva excessiva extensió (n'he escrit, ja, més de trenta, i no he acabat de publicar un dia o altre), preveia el triomf, arreu de l'Europa occidental, d'aquest tipus de claudicació, i a la filosofia i a la política social-cristiana. El majoria social-cristiana, Itàlia, a Hongría, a Baviera, a França, a Holanda i a Bèlgica. Els alicionats a les profecies que s'apuntin, en relació a futur immediat espanyol, un nom: Jimenez Fernandez.

Però a desgrat d'aquests èxits, el social-cristianisme tampoc no és un moviment progressiu. També és, en el fons, un moviment d'estructura pagana, amb caràcter defensiu del qual s'anirà accentuant amb el temps, per rao de la seva natura orgànica i gracies a la intervenció d'aquest líder mundial de la ruralitat que ha estat, malgrat donada seva, víctima del liberalisme, fracs del comunisme, fracs del social-cristianisme. Que resta, doncs?

El treballisme anglès? Anglaterra és el país políticament més civilitzat del món i la classe obrera anglesa la més desenvolupada i educada. El treballisme anglès és el més característic d'un moviment per la qualitat humana dels seus seguidors hauríem de donar la palma al treballisme britànic.

En el fons, no és, mai, un fenomen de « qualitat », si no de « quantitat ». Política no és ja incorporació de minories selectes a les funcions de govern, si no la irrupció violenta de les masses, a través del mite d'una determinada creença social. I el treballisme britànic, que ha estat capaç d'una maravellosa integració popular a Anglaterra, no pot, en realitat, donada seva, ser més que un fenomen imperial, constituint un paper d'atracció per a les masses del món.

Però, tanmateix, és en el treballisme britànic on es troben més elements positius constructius. És un treballisme més continental i més apassionat el qual a l'estendre's a l'occident europeu, i a través d'aquest nou « treballisme », a través de l'Atlàntic, es fa la terro políticament veritat d'Amèrica, pot convertir-se en la nova fe, irracional i monòtona a la vegada, exaltant i serena, apassionada i constructiva.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.

La guerra civil espanyola, per damunt d'aquesta manera per a donar-se compte del paper immens que, en un avenir molt proper, hauran de jugar els pobles i els homes d'Espanya.